

feiten uit de media- wereld

W. VAN DER BIESEN

Op 14 december 1974 overleed in een New Yorks ziekenhuis de 85-jarige Amerikaanse journalist, columnist en auteur WALTER LIPPMANN. Hij werd de grootste journalist en een van de meest invloedrijke politieke commentatoren van deze tijd genoemd. Hij studeerde letteren, politieke wetenschappen, economie en filosofie aan de Harvard-universiteit.

Sinds 1911 was hij journalist en hoofdredacteur van verschillende bladen. In 1917 werd hij kabinetschef van de minister van oorlog en vertrouweling van president Wilson. Hij opteerde echter voor de invloed en niet voor de macht. Daarom werd hij in 1931 een onafhankelijk columnist, wiens rubriek «Today and Tomorrow» gedurende 34 jaar driemaal per week verscheen in meer dan 200 Amerikaanse dagbladen en in talrijke buitenlandse kranten. Ondertussen schreef hij ook een 25-tal boeken — meestal over politieke filosofie — en ontving tweemaal (1958 en 1962) de Pulitzerprijs voor zijn kronieken en politieke beschouwingen. Z'n duizenden artikels zijn van grote invloed geweest op het denken (en wellicht ook op het handelen) van de politieke leiders in Washington en in het buitenland. In 1967 trok Lippmann zich uit de Journalistiek terug en sinds 1973 was hij gedeeltelijk verlamd na een bloedaandrang.

Sinds 1 januari 1975 is het regionaal informatieweekblad «ONS NIEUWS» — voorheen «DE HAECHTENAAR» — verdwenen. Het blad bestond 84 jaar, had een oplage van 5.000 exemplaren en verzorgde het plaatselijk nieuws voor de streek van Haacht, Putte en Heist-op-den-Berg.

Einde december 1974 verscheen ook een ander informatieweekblad, «DE GAZET VAN AALST», voor de laatste keer. De oprichting van dit blad gaat terug tot 1870. Zowel de titel als de periodiciteit werden in de loop van de jaren een paar maal gewijzigd (o.a. dagblad tussen 1910 en 1914). Oorspronkelijk was dit blad het orgaan van de Aalsterse conservatieve katholieken, later ging het een meer onafhankelijke koers varen. De stopzetting kwam vrij onverwacht, vooral omdat het blad zich tot nog

toe had kunnen handhaven zonder enige reclame.

De BERT LEYSEN-PRIJS 1974 werd toegekend aan Etienne Wijnant en Jef Cassiers voor hun programma «IRREVERSIBEL» met zang van Hildegarde Knef en schilderijen van Felix Labisse.

De Vereniging van de Vlaamse Radio- en TV-pers heeft de dertiende PRIJS van de TV-KRITIEK toegekend aan de TV-Informatie van de B.R.T., «voor het bereikte niveau in redactie en duiding, met als uitschieters de enquête van Maurice De Wilde over het wapentransport in België («De een zijn dood...») en de begeleiding van de verkiezingen». De KLOKKE ROELAND-PRIJS 1974 voor de radio ging naar de ploeg van Lea Martel «voor de vlotte manier waarop zij maatschappelijk-educatieve thema's behandelt».

De OSCARS van het RADIO- en TELEVISIESALON werden voor 1974 toegekend aan respectievelijk Lea Martel en Karel Hemmerechts.

De «UNIE van de FILMKRITIEK» heeft te Brussel haar Grote Prijs 1974 toegekend aan «Dellito d'Amore» van de Italiaanse cineast Luigi Comencini. Deze film haalde het met 16 stemmen tegen 15 voor de Poolse prent «Iluminacia» van Krystof Zanussi.

Op 9 januari 1975 overleed te Parijs op 77-jarige leeftijd de Franse acteur PIERRE FRESNAY. Tussen 1930 en 1960 speelde hij de titelrol in tientallen films, zoals de Pagnol-trilogie «Marius», «Fanny» en «César», «Monsieur Vincent», «Dieu a besoin des hommes», «Le défroncé», «Les aristocrates», enz. Het hoogtepunt uit Fresnays carrière is volgens velen de creatie van officier Boeldieu in «La grande illusion» van Jean Renoir. Wegens zijn verfijnd voorkomen, z'n beheerste houding en zijn letwat strenge figuur werd hij «de aris-

toeraat van het witte scherm» genoemd.

Begin januari werd de oprichting van een nieuw Vlaams dagblad officieel aangekondigd. Het zal «DE KRANT» heten en op 1 oktober a.s. z'n eerste nummer publiceren. Deze nieuwe krant zal op de markt gebracht worden door dezelfde uitgeverij die reeds enkele jaren het reclame- en advertentieblad «Koerier» verspreidt in Limburg, Antwerpen en Vlaams Brabant. Louis Croonen, voorheen bij «Het Belang van Limburg», wordt directeur en Louis Verbeek, radioman en cursiefjesschrijver, zal hoofdredacteur zijn.

Wekelijks vindt men advertenties voor «De Krant» in «Koerier». Daar leest men dat «het een andere krant zal zijn, een dagblad dat het nieuws nu eens anders wil brengen». En verder: «een krant die Vlaams, neutraal en sportief is, met aandacht voor man, vrouw en kind». Ondertussen werd op 7 maart de 2.000e abonnee ingeschreven.

Van 8 tot 22 januari 1975 hielden de leden van de socialistische vakbond (A.C.O.D.) een algemene STAKING op de B.R.T. Hun actie was gericht tegen de (voorlopige) opplaatsstellingen van directeurs en programmaleiders in de — eveneens voorlopige — nieuwe BRT-structuren. De A.C.O.D. vond nl. dat de statutaire bepalingen niet werden nageleefd en dat de socialistische ideologie bij de voorlopig aangestelden onvoldoende aan bod kwam, wat een aanfluiting van het cultuurpact werd genoemd. De actie werd als «een morele staking» betiteld om het ideologisch evenwicht, dat ten nadele van socialisten verbroken was, te herstellen. Door deze staking werd het programma-schema van de BRT gedurende veertien dagen aanzienlijk gewijzigd en werden bepaalde programma's niet of slechts gedeeltelijk uitgezonden. De actie werd «onderbroken» omdat de Raad van Beheer van de BRT de verbintenis aangaande de betreffende problematiek binnen de gestelde termijn op te lossen.

De Nederlandse Minister van CRM, Van Doorn, heeft aan het weekblad «DE

HAAGSE POST» een lening van 1,8 miljoen gulden (± 27 miljoen BF.) toegekend uit het Bedrijfsfonds voor de Pers. De eerste drie jaar moet de rente (9%) niet betaald worden. Pas na zes jaar zal het krediet over een periode van tien jaar moeten afbetaald worden.

Het gratis programmablad van de Antwerpse Intercommunale voor Teledistributie, «INTEGAN», zal niet meer worden uitgegeven. Toen in november 1974 de firma IPP, die het blad tot dan toe uitgaf en verspreidde, het contract verbrak, werd een nieuwe aanbesteding uitgeschreven. Geen van de deelnemende firma's kan echter een kosteloze verspreiding verzekeren. Omdat de gratis bedeling aan de 60.000 aangeslotenen een principiële kwestie was voor Integan, zag men af van de uitgave van een eigen programma- en informatieblad.

Het — voorlopig — wetsontwerp voor de directe STEUN AAN DE PERS (getiteld «wetsontwerp tot behoud van de verscheidenheid in de opiniedagbladpers») dat reeds door de Kamer werd goedgekeurd op 28 november 1974, kreeg op 18 december 1974 ook de instemming van de Senaat. De eigenlijke wettekst verscheen in het «Belgisch Staatsblad» van 23 januari 1975, samen met een koninklijk besluit van 20 januari 1975 waarbij de criteria en de modaliteiten voor de uitvoering van de wet worden vastgelegd.

De eigenaars van dagbladeenheden moesten binnen de vijftien dagen na de publikatie van dit besluit een aanvraag indienen met de gegevens die noodzakelijk zijn om uit te maken in welke mate hun dagbladen aan de door de wet gestelde voorwaarden voldoen. Deze inlichtingen zouden dan samen met de verdeling van het krediet voor de jaren 1973 en 1974 aan de bevoegde parlementscommissies worden voorgelegd. Pas nadien zou de regering de bedragen uitkeren.

Uit het Jaarverslag van het INTERNATIONAAL PERSINSTITUUT te Zürich blijkt dat deze gezaghebbende instelling hulverig staat tegenover rechtstreekse

overheidssteun aan de pers: Dikwijls worden rechtstreekse overheidssubsidies voorgesteld als remedies voor de moeilijkheden van de pers. Dit systeem van rechtstreekse subsidiëring, gerechtvaardigd als een extreme methode om het allereerste te voorkomen, zou, als het een normaal verschijnsel zou worden, leiden tot het gevaar van onderwerping van de dagbladen. Het zou een fataal geneesmiddel kunnen blijken voor de onafhankelijkheid van de pers.

De Raad van Europa heeft een rapport gepubliceerd over de PERSCONCENTRATIES in Europa, samen met een resolutie van het ministercomité. Volgens deze resolutie zouden bepaalde maatregelen van de staat, indien ze oordeelkundig worden toegepast, sommige kranten die op het punt staan te verdwijnen of te worden opgekocht kunnen redden. Verder pleit men voor selectieve steun die echter zowel in de tijd als in het volume beperkt zou moeten worden en in principe zou moeten voorbehouden worden aan die kranten die door de steun gered kunnen worden. Het ministercomité schijnt echter de voorkeur te geven aan leningen tegen lage interesten. De Raad van Europa is verontrust over de vermindering van het totaal aantal dagbladen met een eigen redactie en de toenemende concentratie binnen een klein aantal groepen. Tussen 1955 en 1973 verdwenen in Europa 35% van de onafhankelijke krantentitels terwijl tijdens dezelfde periode de oplage steeg met 30% en de bevolking met 17%.

Op 28 februari 1975 verscheen het eerste nummer van een nieuw Vlaams weekblad dat de titel «STORY» kreeg. Het behoort tot de soort «vrouwenbladen» die voor het gehele gezin — probleemloze — lectuur (en foto's) brengen over prinses, prinsessen en andere sterren. Het blad, dat reeds enige tijd een gelijknamig en zeer succesvol (750.000 exemplaren) broertje heeft in Nederland, wordt uitgegeven door TUM (Tijdschriften Uitgevers Maatschappij), de Belgische vleugel van de VNU (Verenigde Nederlandse Uitgeversbedrijven). De startoplage bedroeg 125.000 exemplaren.